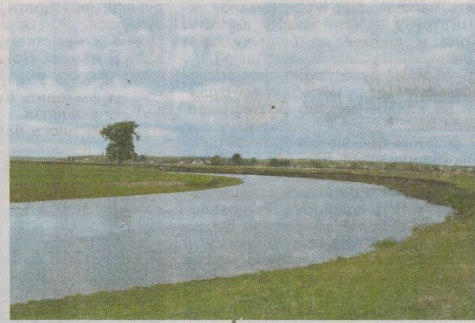

«У нашому селі добре»: репортаж

Велике та мальовниче село Кричильськ розташувалося за 27 км від райцентру. Нині тут проживає близько 2800 осіб. Із 2020 року входить у Сарненську міську територіальну громаду.

Кричильськ - село контрастів, де наскрізною ниткою зшиті сюжети з його минулого, традицій, історії та сучасності. Тут перед кожним навіть найновішим будинком є лавка, бо так було заведено здавна. На вимощеному бруківкою ганку може стояти криниця-журавель. При вході в хату зустрічають ікони у вишитому господинею рушнику. А діти місцеві автентичні пісні люблять майже так само, як проводити час в інтернеті.

У Кричильську діють народний фольклорно-етнографічний колектив «Горлиця» і дитячий зразковий фольклорно-етнографічний колектив «Джерельце». А ще є ліцей, клуб, церква, Дім молитви. Люди переважно займаються господарством. Садять городину, тримають худобу та птицю. Як живеться в Кричильську, на що скаржаться та чим пишуться, «Сарненські новини» розпитали в місцевих жителів.

Чому

Кричильськ

Існує декілька версій щодо походження назви села, найвірогідніша з них пов'язана зі словом «перекрики».

Під час нападів монголо-татар на село в Кричильську почали будувати високі вежі. Для того, щоб краще було сповіщати про наступ ворогів, вартові вилазили на них і перегукувалися. Тож від слів «перекрикуватись», «кричати» село Кричильськ дістало свою історичну назву.

Семирічний Максим і дев'ятирічні Павло та Роман із задоволенням показали свій «урожай».

- Білі, кози, польовики, зеленці, - перераховують вголос хлопці. - Це ми за декілька хвилин назбирали. Тут, у лісі, навпроти хати.

Парубки кажуть, що легко можуть розрізнити, де їстівні гриби, а які не варто брати. Бо з найменших літ дивилися, що збирали баба з дідом. Та й зараз спостерігають, як перебирають принесені хлопцями кошики.

- Збирати гриби онуки люблять більше ніж їсти, - розповідає Лідія Карпець, бабуся Максима та Павла. - А я то додаю їх і в котлети, і в голубці - мені смакують. Хоч у минулому році грибів було більше, але й зараз вистачає. І білих багато. Просто зараз мушу картоплю докопати, бо за дощами ніяк не можна було, а тоді вже грибами займався.

Пані Лідія 15 років пропрацювала поштар-

кою в селі Поляна. З тих пір і донині жінка випикує газету «Сарненські новини», бо, каже, там завжди знайдеться що почитати.

Картоплю здають по 4 гривні

У центрі села поблизу клубу людно. Кричильяни обмінюють картоплю на цибулю, моркву й інші овочі, але фаворитами обміну залишаються кавуни.

- У нас усі їдять кавуни, навіть баба старенька і та любить їх, - розповідає Надія Василівна.

Вона - корінна жителька

літється господарка, закидаючи мішки з кавунами на свій велосипед.

- Але так даремно картоплю здаємо - по 4 гривні. Що ж то є? - додає Людмила Питель, подруга Надії Василівни. - Торік було й по 5. Це ж треба поле покрити гній, добриво внести, щоб посадити - заплатити, обробити і викопати - тех. А перебирати після того ще скільки треба. Вона стільки разів через руки проходить та робота. А як наслідок, здаємо картоплю дуже дешево.

Мішки з овочами Людмилі Іванівні допомагає вантажити чоловік Іван Климович. І водночас цікавиться, чому завітали саме в Кричильськ.

- Дізнатися, як вам тут живеться, чи є якісь проблеми, - уточнюю.

Грибний сезон у сільських околицях

Не дожджаючи до Кричильська з боку Поляни, у лісах можна побачити чимало людей. Гриби тут збирають усі, навіть наймолодші.

Грибники Максим, Павло та Роман.

Кричильська. Тут народилася та живе все життя. Працювала у школі техпрацівницею, а нині займається господарством.

- Вирощуємо все. Цього року картопля дуже добре вродила. Хоч і засуха така була. Але Бог помилував. А от моркви неврожай, - ді-

- У нас проблеми? Я їх не бачу. До всього звик ставитися позитивно. Та й у нашому селі добре, - відповідає Іван Питель. Він із народження мешкає в Кричильську. Чоловік 30 років пропрацював у Сарненському АТП-15640. І нині продовжує трудитися водієм шкільного автобуса.

із врожайного Кричильська

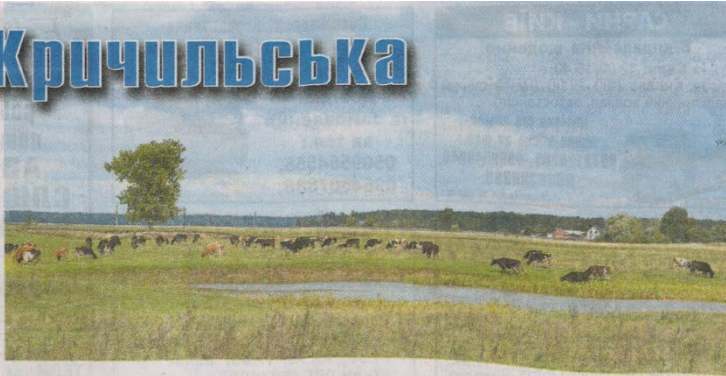
Відпочиває вишиваючи

литься вишивальниця.

Марія Тихонівна має чимале господарство - тримає корову, свиней, гусей, качок. Та попри це завжди знаходить час на улюблене заняття.

- Буває, щось надворі роблю, втомилась або настрою нема, то сяду собі в хаті повишивати хоч трошки. Це для мене відпочинок і розрада, - підсумовує майстриня.

Треба і заробляти, і вдома робити

Валентину Кривко застали під час роботи в полі - жінка сіяла озиму пшеницю на ділянці, де перед тим збирала картоплю.

- Добре, що син із друзями допомагають. Чоловік на заробітках, тож із полями мусимо справлятися самі. Таке життя в

Валентина КРИВКО сіє озимину.

Кричильська майстриня з онукою.

Щоб розкласти всі роботи Марії Шепель, в одній кімнаті забрало місця. Вишивальниця один за одним діставала з шафи пакети з рушниками, сукнями, сорочками, серветками. Скільки всього вигантувала за життя, каже, поррахувати просто неможливо.

- Вишивати почала ще з другою класу. У мене тітка вишивала. То я коло неї і навчилась. Хоча вона мені спочатку не давала, бо ж я ще зовсім мала була. А я візьму ніжком трохи ниток і вишиваю. Вмію і хрестиком, і гладдю, і настиком, і бісером - різними способами. Але найбільше люблю хрестиком, - розповідала Марія Тихонівна.

Роботи майстрині добре знають не тільки в Кричильську, де їх експонують на свята в клубі. Вони також побували на виставках у Сарнах і Рівному.

- Для кожної внучки й онука, а в мене їх 10, вишиваю то сорочки, то плаття, то рушники. А ще дочкам, синам, зятям і невісткам. Та й людям хорошим, якщо просять, із радістю гаптую. В церкву багато віддаю, - ді-

Юні землероби.

нас, що треба і заробляти, і вдома робити, - міркує кричильянка.

Валентина вирощує всього потрошки, щоб родині вистачило овочів до наступного року. Та, зауважує, не все добре виростало:

- Рік на рік не приходиться. От капуста в мене цього року не дуже вродила. Морква теж, а бурячка чер-

воного вистачає. Ми, як усі в селі, стараємось усього насіяти й посадити.

У господарстві пані Валентини є корова, двоє свиней, качки, кури.

- Люди тримають і більше, - розповідає. Але корів тепер багато хто здає. Було в гурті понад 60, а зараз 38. Здають, бо не вигідно тримати. Ми стільки на ті поля віддаємо, що вигідніше купити.

Але ж якщо всі будуть купувати, то де тоді будемо брати?

Незамінні помічники Петра Каленика

Петро Каленик якраз повер-

Петро КАЛЕНИК із Графінею.

тався з паші зі своїми кінями. Графині - одинадцятий рік, а Романові - 25. Вони - незамінні помічники в господарстві.

- У мене три гектари полів є. Все садимо під коня. Без них у господарстві не обійтись, - пояснює.

Хазяїн каже, що його коні слухняні, але з характером. Романа, наприклад, ще можна осідлати верхи, а от Графиня покусася - боїться лоскоту.

Петро Каленик працює егерем у Костянтинівському лісництві. Взимку розвозить корм для тварин. А нині, доки не настали холоди, закінчує роботи по господарству. Окрім коней, Петро Каленик тримає три корови, теля та шестеро свиней. А односельці, каже, вже зовсім збувають худобу. З кожним роком у гурті стає на десяток менше.

Тетяна КОЛЯДИЧ.
Фото
Едуарда КОЛЯДИЧА.

Кричильяни на ярмарку-форумі в Рівному.